

GÁLATAS

Saludo

¹ Núa Pablo nubànùacué pirí cuyàluta. Apóstolca núa, Dios ibànùèrica nucàlidacaténá itàacái wenàiwicanái irí. Càmitaté wenàiwica níái càì imàaca núa apóstolpiná càmitaté nacái wenàiwica níái càì ibànùa núa nucàlidacaténá Dios itàacái. Néese yái Jesucristoca yácata ibànùèrica núa. Idéca nacái Dios ibànùaca núa, yái Wáaniri Dios imichàidéericaté Jesucristo yéetácáisi ícha. ² Macáita níái wéenánáica núapichéeyéica yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, nawàwalicuéca pía. Nubànùacué pirí cuyàluta píacué macáita yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicawa yàcalé imanùbaca Galacia yàasu cáli ínatéeyéica ìyaca. ³ Nusutácué Wáaniri Dios ícha pirípinácué, Wáiwacali Jesucristo nacái namàníinápinácué pirí cayábéeri mawèníiri iyú namàacáanápínácué nacái pìyaca matuíbanáiri iyú. ⁴ Yái Jesucristo imàacacaté icáucawa yéetácaténáwa wáichawalíná, ipíchaná Dios yùuwichàidaca wía wabáyawaná ìwalísewa. Càité Jesucristo imànica iwasàacaténá wía ícha yái báawéeri èerica càide iyúwaté Wáaniri Dios iwàwáaná imànica walí, yái Wacuèriná Diosca. ⁵ ¡Iná wàacué Dios irí cayábéeri càiripináta, yái cachàíníiri íiwitáiseca ìyéerica chènuniré cáimiétaquéeri iyú, icànéeri nacái icamaláná mèlumèluíri irícuwa! Báisita, amén.

No hay otro mensaje de salvación

6 Máinícué achúmaca nuwàwa nuínáidacawa nuémíaca piináwaná ìwali, càulenáca nacái nuebáidaca yái náimáanáca pìwalicué piwènúadacasacué píiwitáisewa caquialéta Dios íicha. Dios idéca imáidacuéca pía yéewanápinácué Cristo imànica pirí cayábéeri mawèníri iyú quéwa pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa peebáidacaténácué cachìwéeri tàacáisi áibanái íiméerica ìwali iwasàanápinásacué pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. 7 Quéwa canáca áiba tàacáisi báisíri iwasèeripináca wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Néese nàyaca meedá áibanái pìatalécué imènàdéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú íná báawaca píiwitáise píapichawáaca. Nawàwa nacái nawènúadaca Dios itàacái báawacaténá namànicani, yái tàacáisi icàlidéerica Cristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. 8 Quéwa, péemiácué cayába, áibanácaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri íicha yái wacàlidéericatécué pirí, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. Càita nacái nucàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidaca núa càiripináta. Càita nacái chènuníiséeri ángel icàlidacaalícué pirí áiba tàacáisi, yásí Dios yùuwichàidacani càiripináta. 9 Nudéca nucàlidacuéca piríni quéwa siúcade nucàlidacuéca pirí àniwani: Aibacaalí icàlidacué pirí áiba tàacáisi méetàuculéeri íicha yái wacàlidéericatécué pirí, yá Dios yùuwichàidéeripiná càiripináta.

10 Càmita quirínama nucutá cayábaténá meedá wenàiwicanái iicáca núa, néese nucutáca cayábaténá Dios iicáca yái numànírica. ¡Núalimáidacaalí mamáalàacata numànica meedá càide iyúwa casímáiná wenàiwicanái iicácatá, néese

càmita Cristo yàasu wenàiwica núatá!

Cómo llegó Pablo a ser apóstol

¹¹ Píacué nuénánáica, nuwàwacué píalíacawa ìwali yái tàacáisi nucàlidéericuéca pirí Jesucristo ìwali, yái tàacáisi ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Càmitaté èeri minanáí níái càì ichùnìaca yái tàacáisi náalíacái iyúwa. ¹² Càmitaté wenàiwicanáí níái càì imàaca nulí yái tàacáisica. Càmita nacái néewáida núa càì. Néese Jesucristocata yái imàaquérica núalíacawa nucàlidacaténá wenàiwicanáí iríni.

¹³ Pidécuéca péemiaca nuináwaná ìwali càinácaalíté numànica bàaluité nuèpunícaalítéwa càide iyúwa judíonáí yéewáidáaná. Píalíacuéwa nùuwichàidacaté Dios yàasu wenàiwica mamáalàacata, máiní báawéeri iyú, níara yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Nunúacaté manùbéeyéi numáalàidacaténá nía.

¹⁴ Nuèpunícáinátéwa càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, yáté máiní numànica cachàiníiri iyú náicha madécaná nunacáiyéicawa nuénánáí judíoca máinicáináté cachàiníwanáí náicha numànicaté macáita machacàníiri iyú càide iyúwa wàawirináimi judío íiwitáise ímáaná. ¹⁵ Quéwa ipíchawáiseté numusúaca nuicáca èeri, Dios yeedacaté núa nuíbaidacaténá irípiná. Yá cáininácáiná Dios iicáca núa, íná imànica nulí cayábéeri mawèníiri iyú imáidáanápináté núa nuíbaidacaténá irípiná. Néese Dios íináidacatéwa imàacáanápináté nuicáca Jesucristo. Yáté nuicácani. ¹⁶ Dios imàacacaté núalíacawa Dios Iiricani yái Jesucristoca, yéewanápiná nucàlidaca yái tàacáisi Jesucristo ìwali

càmíiyéi judío irí. Idécanáamité Dios imàacaca nuicáca Iiri, yá càmítaté nuwàwacutá áibanái wenàiwica yéewáidáanápínaté núa. ¹⁷ Càmítaté nacái nùawa Jerusalén ìyacàlená néré nuicácatená níara apóstolca, Dios imáidéeyéicaté nupíchawáise. Càmítaté nusutá nuémìawa nía nùasu tàacáisi ìwali Dios imàaquéericaté nulí. Néeseté nùacatéwa machacànita Arabia yàasu cáli néré. Néesetécáwa nuèpùacawa Damasco ìyacàlená néré.

¹⁸ Néeseté máisiba camuí idénáami, yá nùacatéwa átata Jerusalén ìyacàlená néré, nupáchiacáténaté Pedro néré, idàbáanaté nùacawa yéewanápiná nualía nuicáca Pedro. Yáté nuyamáacawa Pedro yáapicha quince èeri. ¹⁹ Quéwa canácata nuíquéeri áibanái apóstol, abéerita Santiagoquéi nuicá, yái Wáiwacali iméeréerica. ²⁰ Núumacué pírí báisiiri iyú, abéerita Jesucristo yái càì imàaquéericaté nualíacawa itàacái. Dios yáalíacawa nucàlidacuéca pírí báisiiri iyúni.

²¹ Néese idécanáamité nupáchiaca néré, yáté nùacawa Siria yàasu cáli néré, Cilicia yàasu cáli néré nacái. ²² Níara wéenánái yeebáidéeyéicaté Cristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa yàcalé imanùbaca Judea yàasu cáli íinata, càmíiyéicáwaté yáalía iicáca núa. ²³ Néemìacáitaté nuináwaná ìwali. Càì náimacaté nùwali: “Yáta yùuwichàidéericaté wía bàaluité, yái iwàwéericaté imáalàidaca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo itàacái, siùcade yàaca yàalàaca wenàiwica neebáidáanápíná Jesucristo itàacái”, càì náimacaté nùwali. ²⁴ Yá nàacaté Dios irí cayábéeri nùwali Dios iwènúadacáinaté irípináwa nuíwítáise.

2

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

¹ Néeseté catorce camuí idénáami, yáté nuèpua nùacawa Jerusalén iyacàlená néré àniwa Bernabé yáapicha, yá nutécaté Tito núapichawa. ² Nùacatéwa néré Dios ichùulìacáináté nùanápínáwa néré. Néeseté Jerusalén iyacàlená néenibàa nùacawa nàatalé níara nacuèrinánái cáimiétacanéeyéica, watàanicaténá wáapichawáaca méetàucuta áibanái íicha. Yá nucàlidacaté nacuèrinánái irí yái tàacáisica nucàlidéerica càmiyéi judío irí, íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Nuwàwacaté cayábaca néemiaca nùasu tàacáisi ipíchanaté canáca iwèni yái íibaidacalésica numàníricaté Dios irípiná, càita nacái yái íibaidacalési numànírica siùcade. ³ Néenialíté abénaméeyéi cachìwéeyéica nacàlidacaté iwàwacutáanása namànica circuncisión Tito irí, yái núapichéerica griegosàiri, càmirica judío. Quéwa níái nacuèrinánáica càmitaté nachùulia Tito namàníinápíná irí circuncisión. ⁴ Níara ichùulièyéicaté namàníinápíná circuncisión Tito irí, cachìwéeyéica nía meedá icàlidéeyéicaté iináwanáwa neebáidáanása Jesucristo itàacái. Nawàlùacatéwa wèewiré ibàacanéeri iyú. Yá nawàwacaté nacháawàaca waináwaná ìwali càmicáináté wamàni macái càulenéeri wawàsi profeta Moisés ichùulièricaté israelitanái imànica nàacaténáté Dios icàaluíniná. Quéwa Cristo Jesús iwasàacaté wía Moisés yàasu tàacáisi íicha. Càité cachìwéeyéi namànica nawàwacáináté nadacùaca wía wamàníinápínáté àniwa càide iyúwa Moisés ichùulianá israelitanái bàaluité. ⁵ Quéwa càmitaté

weebá nataacái ibatàa abéeri momentopináta, wawàwacáináté wacùacuéca pirípináni yái tàacáisi báisíirica íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha mawèníri iyú.

⁶ Níái nacuèrinánái áibanái iiquéeyéica cáimiétaquéri iyú, càmitaté nachùulia nucàlidáanápíná áiba wawàsi wàlisài càmiyéi judío irí, néese cayábacaté naicáca nucàlidáanáté Jesucristo iináwaná. Quéwa càmitaté nucutá cayábaanápíná naicáca núa éwita cáimietacanéyécáaníta nacuèrinánáica nía, càmicáiná Dios iicá abéeri wenàiwica iyúwa cayábéeri áibanái ícha. ⁷ Càmitaté nachùulia nucàlidáanápínáté áiba wawàsi wàlisài, néese náimacaté nùwali báisícata Dios ichùuliacaté nucàlidáanápíná itàacái càmiyéi judío irí, yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha; càité nacái Dios ichùuliacaté Pedro icàlidáanápíná yái tàacáisi judiónái irí. ⁸ Dios ibànùacáináté Pedro iyúwa apóstol icàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali judiónái irí. Càita nacái Dios ibànùaca núa iyúwa apóstol nucàlidacaténáni càmiyéi judío irí.

⁹ Ináté Santiago, Pedro nacái, Juan nacái, níái áibanái iiquéeyéicaté iyúwa nacuèrinánáiwa, níata yáalíacatéwa Dios imànicaté nulí yái cayábéerica mawèníri iyú, imàacacaténáté nucàlidaca itàacái càmiyéi judío irí. Néseté náibàaca nacáapiwáaca wáapicha, núa, Bernabé nacái náasáidacaténá casímáica naicáca wía iyúwa nàacawéeyéináwa iyúudèeyéica nía. Yáté abédanamata náíwitáise nacái wáapicha wacàlidáanápínáté Jesucristo iináwaná ìwali càmiyéi judío irí idècunitàacá

áibanái apóstol íbaidaca Dios irípiná nacàlidacaténá itàacái judíonái irí. ¹⁰ Nasutácaté wáicha abéeri wawàsi meedá wayúudàanápináté catúulécanéeyéi wenàiwica, yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Càita núalimáidaca numànica cáalíacáiri iyú càiripináta.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹ Quéwa Pedro idécanáamité yàanàaca Antioquía iyacàlená néré, néese núalàacani cachàiníiri iyú imànicáináté yàacawa áiba wawàsi báawéeri. Càité imànica: ¹² Quéchatécáwa Pedro imànicaté cayábéeri, yáté iyáaca iyáacaléwa wéenánái yáapicha, níara cà míiyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Néeseté abénaméeyéi judío yàanàaca néré nacái, níái judío Santiago ibànuèyéicaté néré, Jerusalén iyacàlená néeséeyéi. Idécanáamité nàanàaca, yá báawacaté naicáca Pedro, yàacawéeridacáináté cà míiyéi judío. Ináté Pedro iwènúacawa cà míiyéi judío íicha yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmitaté iyáa iyáacaléwa náapicha cà quirínama cáalucáináté Pedro iicáca níái judío yàanèyéicaté Jerusalén néese, casacàacáiná judíonái iicáca cà míiyéi judío. ¹³ Néeseté áibanái judío iyéeyéicaté yàcalé irìcu yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, abédanamata namànica náiwitáisewa Pedro yáapicha, namànicaténá càide iyúwa pucháibéeyéi íiwitáise. Yáté càmita quirínama Bernabé yàacawéeridaca wéenánái cà míiyéi judío. ¹⁴ Nuicácaté càmita namànlíná càide iyúwa báisíiri tàacáisi yéewáidáaná wía, yái tàacáisi íiméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha mawèníiri iyú,

cawinácaalí wenàiwica yeebáidéeyéica Jesucristo. Inaté nùalàaca Pedro cachàiniiri iyú nàacuésemi macáita níai yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái ìwacáidáyaquéeyéicatéwa néré. Núumacaté Pedro irí: “Pía judíosàirica, quéechatécáwa piacawéeridacaté wéenánái càmíiyéica judío càide iyúwa càmíiri judío, píaliácáinátéwa cáinináca Dios iicáca macái wenàiwica íiwitáaná abédanamata, íná ¿cáná pichùulia càì nàyaca càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná, níai wéenánái càmíiyéica judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái?” càité núumaca Pedro irí.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por la fe

¹⁵ Néeseté núumaca Pedro irí: “Pía, núa nacái, wíata asáiyéi iyúwa judíonái, càmítaté wamàni iyúwa càmíiyéi judío imàníná, càmíiyéica yeebáida Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté. ¹⁶ Quéwa éwita judíocáaníta wía, càicáaníta wáaliacawa càmita mabáyawaná Dios iicáca wía ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Dios itàacái íimáaná profeta Moisés itànèericaté. Néese mabáyawanáca Dios iicáca wía abéerita ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo. Iná wía nacái judíoca wadéca weebáidaca Jesucristo yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo, càmita ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Canácáiná wenàiwica Dios iiquéeri mabáyawanéeri iyú ìwalíise yái imànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná”, núumacaté Pedro irí.

17 Uwé, càita weebáidaca: Mabáyawanáca Dios iicáca wía wàyacáiná abédanamata Cristo yáapicha. Iná áibanái judío càmiyéi yeebáida Cristo náimaca wàwali càicasa wíade iyúwa càmiyéi judío cabáyawanéeyéica, càmicáiná wachùulia wenàiwica namànica macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Iná náimaca Cristo idécasa cabáyawanáca imànica wía. ¡Càmírita! 18 Néese cabáyawanáca wía báisíiri iyú wèepùacaalí wéewáidaca wenàiwica iwàwacutáanápínása namànica càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá yéewacáténása cayábaca Dios iicáca wía. Wadéca wáasáidaca càmita Dios iicá wía mabáyawanéeri iyú ìwalíse yái cayábéerica wamànírira. 19 Yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí yáasáidacaté nulí iwàwacutáanaté nuétácawa nubáyawaná ichùuliacawa càmicáinaté nudé numànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. Quéwa Cristo yéetácátéwa cruz ìwali nuíchawalíná ipíchaná Dios yùuwichàidaca núa nubáyawaná ìwalísewa. Siùcade nùyaca abédanamata Cristo yáapicha. Iná yái tàacáisi Dios imàaquéericaté Moisés irí càmita quirínama icháawàaca nubáyawaná. Càmita nacái nucutá Dios iwasàaca núa yàasu yùuwichàacáisi íchawa ìwalíse yái numànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Càité Dios imànica nulí nùyacáténá machacàníiri iyú siùcade càide iyúwa Dios iwàwáaná. 20 Siùcáisede càmita nùya nucáuca iyúwa, néese Cristo icáuca iyúcata càì nùyaca. Iná yéewa idècunitàacá nùyaca cháì èeri irícu, yá nuebáidaca Dios Iiri itàacái, yái cáininéericaté iicáca núa, imàaquéericaté nacái icáuca yéetácáténáwa

nuíchawalíná. ²¹ Càmita caná iwèni nuicáca yái Dios imànínáca walí cayábéeri mawèníri iyú, néese núalíacawa Cristo yéetácatéwa wáichawalíná wabáyawaná ìwalíise yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía. Néeni, mabáyawanácaalíté Dios iicáca wía ìwalíise yái wamànínáca càide iyúwa itàacái bàaluisàimi ichùulianá wamànicá, yá canáca iwèni meedá yái Cristo yéetáanácawatá.

3

La ley o la fe

¹ ¡Píacué Galacia yàasu cáli néeseéyéica, càmítacué pínáidawa cáalíacáiri iyú! Aiba wenàiwica idéca ichìwáidacuéca pía, íná pínáidacuécawa máiwitáiséeri iyú, yá pidécuéca peebáidaca cachìwéeri tàacáisi. Nucàlidacatécué pirí Jesucristo iináwaná ìwali máini machacàníri iyú. Nucàlidacatécué pirí Cristo yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná. Yáté píalíacuéwa cayába amaléeri iyúni cáná yéewaná Jesucristo yéetácatéwa, càide iyúwa nudéca nacáicaalícué numàacaca piicácani pituí iyúwa. ² Péemiàcué cayábani: Píalíacuéwa Espíritu Santo càmítaté iwàlùawa piwàwaliculé ìwalíise yái pimànínácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. ¡Càmíirita! Néese Espíritu Santo iwàlùacatécué piwàwaliculé peebáidacáinaté yái tàacáisi péemièricatécué, yái Jesucristo iináwanáca, iwasàa wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Iná píalíacatécué amaléeri iyúni Espíritu Santo càmítacué iwàlùawa piwàwaliculé ìwalíise yái pimànínáca iyúwa

Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. ³ ¿Cánásicué yéewaná máini máiwitáiseca pía? Pidàbacatécué pèepunícawa Cristo yáapicha Espíritu Santo ichàini iyú, Iná siùcade, ¿cánácué piwàwa pialimáidaca piyaca machacàníiri iyú pichàini iyúcuéwa meedá? ⁴ Yái Espíritu Santo idéca imànicuéca pirí madécaná cayábéeri. ¿Cánácué piwàwa piúcaca píichawa siùcade meedá macáita yái cayábéerica? ¡Nutuíyàaca càmlínápinácué pimàni cà! ⁵ Dios idéca imàacacuéca pirí Espíritu Santo, yá siùcade Dios imànica iyaca pèewi yái canáca áiba yáaliméeri imànica. Dios càmitacué imàni pirí càiri cayábéeri ìwalíse yái pimàníinácuéca càide iyúwa itàcái bàaluisàimi ímáaná, yái tàacáisi Dios imàaquéericaté profeta Moisés irí. Néese Dios imànicuéca pirí yái cayábéerica ìwalíse yái peebáidáanácuéca tàacáisi péemièricatécué Cristo ìwali.

⁶ Abraham yeebáidacaté Dios, yáté mabáyawanáca Dios iicàceni. ⁷ Iná iwàwacutácué pialíacawa cawinácaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná, Dios iicáca nía iyúwa báisiyéi Abraham itaquénáinámi. ⁸ Dios itàcái yáasáidaca walí Dios ínáidacatéwa bàaluité iwasaanápinaté càmiyéi judío nabáyawaná íchawa, yéewacaténá mabáyawanáca iicáca nía, cawinácaalí yeebáidéeyéipinacaté Dios. Càité Dios icàlidaca Abraham iríni bàaluité, yái tàacáisi cayábéerica. Dios ímacaté Abraham irí: “Numànipiná cayábéeriwa macái èeri mìnánái irí yeebáidéeyéica núa càide iyúwa peebáidáaná”, ímacaté yái Diosca. ⁹ Iná yéewa macáita wenàiwica cawinácaalí yeebáidéeyéica, Dios imànica nalí

cayábéeri càide iyúwaté imàníná Abraham írini, yái yeebáidéericaté Dios nacái.

¹⁰ Abénaméeyéi wenàiwica iwàwaca mabáyawanáca Dios iicáca nía ìwallise yái namànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Quéwa càmita náalimá namànica machacàníiri iyú macáita càide iyúwa yái tàacáisi ichùullaná namànica. Iná cabáyawanáca nía, iwàwacutá nacái néetácawa nabáyawaná ichùullacawa, yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái ímérica: “Iwàwacutá yéetácawa ibáyawaná ichùullacawa cawinácaalí càmírica imàni mamáalàacata macáita càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùullaná”, ímaca. ¹¹ Iná wáallacawa amaléeri iyúni canácata wenàiwica mabáyawanéeripiná Dios iicáca ìwallise yái imànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Yácáiná áiba profeta itànàacaté Dios itàacái ímérica: “Mabáyawanáca Dios iicáca níawamita yeebáidéeyéica Dios. Nàyapiná Dios yáapicha càiripináta”, ímaca yái Dios itàacáica. ¹² Quéwa yái tàacáisi Moisés itànèericaté càmírita ichùulla wenàiwica yeebáidáanápiná Dios, néese yái tàacáisi ímacáita meedá: “Cawinácaalí imànírica càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná, yáta mabáyawanéeripiná Dios iicáca”, ímaca. Quéwa canácata èeri mìnali yáaliméeri imànica càide iyúwa yái tàacáisi ímáaná, ínáté iwàwacutá macáita wéetácawa wabáyawaná ichùullacawa.

¹³ Cristo idéca iwasàaca wía ícha yái yùuwichàacáisi yàanèeripináca wàwali ìwallise yái càmínáca wamàni càide iyúwa Dios itàacái ímáaná, yái tàacáisi Moisés itànèericaté. Dios

imàacaté yàasu yùuwichàacáisi yàanàaca Cristo ìwali yéetácaténátéwa wáichawalíná. Wáalíacawa Dios yàasu yùuwichàacáisi yàanàacaté Cristo ìwali yácáináté áiba profeta itànàacaté Dios itàacái ímérica: “Cawinácaalí nachanàidéerica àicu ìwali yéetácaténáwa, náimapiná ìwali Dios idéca yùuwichàidacani manuísíwata”, ímaca. ¹⁴ Càité Cristo Jesús yéetácatéwa píichawalínácué yéewanápiná Dios imànicuéca nacái pírí yái cayábéerica icàlidéericaté ìwali Abraham irí, piácué càmiyéica judío yeebáidéeyéica Cristo Jesús itàacái, yéewanápiná nacái macáita wía weedáca Espíritu Santo wawàwaliculéwa càide iyúwa Dios ímáaná weebáidacaalí Jesucristo itàacái.

La ley y la promesa

¹⁵ Piácué nuénánáica, siùcade nucàlidacué pírí comparación nàwali níái cháí èeri irìcuyéica: Asíali imànicaalí wawàsi áiba wenàiwica yáapicha, yá natànàaca nàasu wawàsi iináwaná ìwaliwa cuyàluta irìcu. Néese natànàaca náipidenáwa cuyàluta irìcu náasáidacaténá cawènírìciani, yái wawàsi namànírìca náapichawáaca. Yá canáca yéewaná áiba wenàiwica yúucaca yái wawàsica, càmita nacái yéewa áiba wenàiwica itùculíadaca tàacáisi quiríta. ¹⁶ Càité nacái Dios icàlidaca Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú imànínapínáté Abraham irí cayábéeri, itaquérinámi irí nacái. Yái tàacáisi càmita íma “itaquénánámi”, ímáanáca manùbéeyéi, néese íma “itaquérinámi”, ímáanáca abéeri wenàiwica. Yái Abraham itaquérinámi yácata yái Cristoca. ¹⁷ Yácata nuwàwéericuéca núumaca pírí: Dios imànicaté wawàsi Abraham

yáapicha, néese cawènírica Dios imànica yái wawàsi íipidená ìwaliwa máini cáimiétacanéeri iyú. Néeseté cuatrocientos treinta camuí Abraham yàasu èeri idenáamité àniwa, yá Dios imàacacaté itàacáíwa profeta Moisés irí, nalípiná níara israelitaca. Moisés yàasu tàacáisi càmita yéewa canéerica iwèni imànica yái idàbáanéeri wawàsica Dios imàníricaté Abraham yáapicha. Càmita nacái yéewa Moisés yàasu tàacáisi canéerica iwèni imànica Dios itàacái bàaluitéeri cachàiniwanái Moisés yàasu tàacáisi íicha, Dios icàlidacáináté Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú madécaná camuí Moisés yàasu tàacáisi ipíchawáiseté. ¹⁸ Càmita Dios imàni walí cayábéeri ìwalíse yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Néese Dios icàlidacaté Abraham iríni cáimiétacanéeri iyú imànínapínáté nalí cayábéeri mawèníri iyú, cawínacaalí yeebáidéeyéica Dios càide iyúwaté Abraham yeebáidáaná. Iná wáalíacawa càmita yéewa weedáca walíwa yái cayábéerica ìwalíse yái wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná.

¹⁹ Siùcade cawàwanáta áibanái iwàwa isutáca yéemlawa núa cánáté yéewaná Dios imàacaca itàacáíwa profeta Moisés irí ichùullacáténáté israelitanái. Uwé, Dios imàacacaté nalí itàacáíwa yéewanápiná wáalíacawa cabáyawanáca macái èeri mìnanaí, càmita nacái wamàni càide iyúwa Dios íimáaná. Iwàwacutácaté namànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná àta Abraham itaquérinámi yàanàacatalétaté aléi èeri iriculé, yái Cristoca, Dios icàlidéericaté irí cáimiétacanéeri iyú imàacáanápínáté Cristo imànica cayábéeri èeri

mìnanáí irí. Dios imàacacaté tàacáisi yàasu àngelnáí iríwa nacàlidacaténáté itàacáí Moisés irí, néese Moisés ichùuliacaté israelitanáí namànínapínáté càide iyúwa Dios ímáaná. ²⁰ Quéwa abéerita yáí Dios itàanírícaté Abraham irí, càmítaté Dios ibànùà àngelnáí nacàlidacaténáté Abraham irí Dios imànínapínáté irí cayábéeri mawèníri iyú. Iná yáí wawàsi Dios imànírícacaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha, cachàinírìcani Moisés yàasu tàacáisi ícha.

El propósito de la ley

²¹ Yáí tàacáisi nucàlidéericuéca pirí càmíta ímáaná profeta Moisés yàasu tàacáisi yùuwide imànica Dios itàacáí, yáara wawàsi Dios imànírícacaté cáimiétacanéeri iyú Abraham yáapicha. ¡Càmírìta! Néese Dios càmíta mabáyawaná íicáca wía ìwalíise yáí wamànínáca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ichùullaná wía. Iná Moisés yàasu tàacáisi càmíta yáalímá yàaca wacáuca càmírì imáalàawa. ²² Càita nacáí Dios itàacáí icàlidaca walíni: Wabáyawaná ichàini idacùuca wía iyúwa presoíyéi, macáita wía èeri mìnánáica. Càica Dios itàacáí ímaca yéewanápiná cawínácaalí yeebáidéeyéica Jesucristo náalímáanápiná needáca nalíwa yáí cayábéerica Dios íméericacaté cáimiétacanéeri iyú imànínapínáté nalí.

²³ Ipíchawáiseté Jesucristo yàanàaca aléi èeri iriculé, wía judíoca càmítaté yéewa weebáidacani iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Yáí tàacáisi profeta Moisés itànèericacaté Dios inùmàllicúise ichùuliacaté wía cachàinírìri iyú, idacùucacaté wía nacáí iyúwa presoíyéi, cabáyawanácáináté wía. Càité wàyaca, wía

judíoca, àta Dios imàacacatalétaté wáaliacawa iwàwacutáanáté weebáidaca Jesucristo.

²⁴ Péemiácué comparación: Càasuíri asìali idèniaca yàasu wenàiwicawa icuèrica íiwacali yéenibewa. Càita nacái yái Moisés yàasu tàacáisica, càicaténide iyúwa Dios yàasu wenàiwica icuèricaté wía judíoca àta Cristo yàanàacatalétaté yéewanápiná mabáyawanáca Dios iicáca wía iwalíse yái weebáidáanáca Cristo.

²⁵ Quéwa Cristo idéca yàanàaca, íná weebáidaca itàacái. Càmita quirínama profeta Moisés yàasu tàacáisi icùaca wía, càide iyúwa càasuíri yàasu wenàiwica càmita icùa íiwacali yéenibewa, béeyéicaalí nía. Néese Cristo icùaca wía siúcáisede. ²⁶ Yá nacái Dios yéenibecuéca pía macáita, píacué càmiyéica judío peebáidacáinácué Cristo Jesús itàacái. Yá piyacuéca abédanamata Cristo Jesús yáapicha.

²⁷ Bàaluité pibautizácuécawa píasáidacaténácué peebáidaca Cristo Jesús, yá pidàbacatécué piyaca abédanamata Cristo yáapicha, piyacuéca nacái siúcade càide iyúwa Cristo íiwitáise iyáaná.

²⁸ Cáinináca Dios iicáca wía macáita abédanamata. Canácata wenàiwica Dios iiquéerica iyúwa áiba íiwitáaná judiónái íicha, judíocaalí wía, càita nacái càmiyéicaalí judío wía, càita nacái áibanái yàasu wenàiwicacaalí wía, càita nacái yèepunícaalíwa máiwacalináwaca wía, càita nacái asianáicaalí wía, càita nacái inanáicaalí wía, néese wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá cayábaca Dios iicáca wía macáita abédanamata. ²⁹ Yá nacái Cristo yàasunáicaalícué pía, yásí Dios iicácuéca pía iyúwa Abraham itaquénáinámi nacái. Càipiná nacái Dios imànicuéca piríwa yái cayábéerica càide iyúwaté icàlidáanáté Abraham iríni cáimiétacanéri

iyú.

4

1-2 Siùcade nucàlidacué pírí comparaciòn píalíacaténácuéwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ìwali, yái áiba ííwitáanáca tàacáisi Jesucristo itàacái íicha. Cawinácaalí wenàiwica imàníyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná nawàwacáiná cayábaca Dios iicáca nía, càica níade iyúwa càasuíri ìiri idècunitàacá sùmàicani. Càmitàacá yéewa idènlaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Iwàwacutá imànica càide iyúwa icuèrinánái íimáaná. Iná càicanide iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéerica mawèníri iyú càiripináta. Quéwa yái sùmài yáanirica idéca imàacaca abé èeripiná, béericatalépináta yái ìirica. Iná yéewa yàanàacaalí ùuculliri yàasu èeri, yásí namàacaca idènlaca yáaniri yàasu cawèníriwa. Yái ùucullirica, càicanide iyúwa wía ìyéeyéica abédanamata Jesucristo yáapicha. Wáaniri Dios idéca yàaca walí yái cawènírica: Idéca iwasàaca wía yàasu yùuwichàacáisi íichawa ìwalíise yái weebáidáanáca Jesucristo. ³ Bàaluité càicuéca wíade iyúwa yái sùmài nachùulièricaté. Wàyacaté càide iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, demonionái idacùacáinaté wáiwitáise bàaluité, níara báawéeyéica ángelca icuèyéica yàasu cáli chènuníseeyéiwa, ichùulièyéica nacái èeri mínaná ííwitáise càníiyéica yáalía Dios ìwali. ⁴ Quéwa Dios íináidacatéwa ibànùanápínaté Ìiriwa aléi èeri iriculé, íná yéenáiwaná yàanàacaalíte, yáté Dios ibànùaca Ìiriwa imusúacaténáwa abéechúa inanái íicha. Judíosàiricaténi, íná imànicaté càide iyúwa judío

íiwitáise ìyáaná, iyúwa nacái Dios itàacái íimáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèricaté ichùulìcaténá judíonái. ⁵ Dios ibànùacaté Iiriwa iwasàcaténá wía íicha yái càulenéri tàacáisi profeta Moisés itànèricaté Dios inùmalìcuíse, wía judíoca. Càité Dios Iiri iwasàaca wía, iwasàacué nacái pía, Dios yeedácaténá wía macáita yéenibepináwa. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná cayábáanápíná Dios iicáca wíatá. ⁶ Néese yáasáidacaténá Dios yéenibeca wía, yá Dios ibànùaca walí Espíritu Santo wawàwaliculé, yái Espíritu Dios Iiri ibànùerica. Iná yéewa wáimaca Dios irí Espíritu Santo íiwitáise iyú: “¡Píá, Wáaniri, cáininéerica waicáca!” Iná yéewa wáimaca. ⁷ Càita Dios isùmàireca pía, càmita quirínama demonio idacùa píiwitáise càmicáiná nàasu wenàiwica pía quirínama, néese Dios Iiri idéca iwasàaca pía náicha. Siùcáise de Dios isùmàireca pía, iná Dios idéca nacái iwasàaca pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa.

Pablo se preocupa por los creyentes

⁸ Píacué càmíyéica judío, bàaluité càmítacué píalíawa Dios ìwali, yáté càicuéca píade iyúwa demonio yàasu wenàiwica, demonionái idacùacáinácué píiwitáise, placaténáté nacàaluíniná, níara cuwáináica, íipidenéeyéica diosnái, bàaluitécáiná piyúunáidacuéca báisíiri Diosca nía. ⁹ Quéwacué siùcade píalíacuécawa Dios ìwali. Cayába cachàini núumaca Dios idéca iicácuéca pipualé quéchatécáwa imànicaténácué píri cayábéeri. Iná ¿cánácué piwàwa pèepùacawa Dios íicha pèebáidacaténá demonio itàacái àniwa, níái canápinéeyéica càmíyéicué yáalimá iyúudàaca

pía? ¿Cánacué piwàwa pimàacaca nadacùaca pìiwitáise àniwa? Pidàbacaalícué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía, yásí càicuéca píade iyúwa wenàiwica iwàwéeyéica demonio nadacùaca íiwitáise. ¹⁰ Aibanái idéca ichìwáidacuéca pía, íná pidécuéca pidàbaca pimànica macái culto íiwitáaná càide iyúwa judiónái imàníiná sábadò írìcu, áiba èeri nacái, quèeri imanùbaca nacái, camuí imanùbaca nacái. Càitacué pimànica madécaná culto cayábáanápínacué máadáini Dios iicáca pía, piyúnáidacáinacué piwasàanápíná píawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha ìwalíise yái pimàníináca culto. ¹¹ Iná máini achúmaca nuwàwa nuínáidacawa pìwalícué cawàwanáta canáca iwèni yái nuéwáidáanátécuéca pía. Peebáidacaalícué cachìwéeyéi yàasu tàacáisi, yásí canáca iwèni meedá yái nuéwáidáanátécuéca pía.

¹² Píacué nuénánáica, nusutacué píicha wawàsi manuísíwata. Pìyacué càide iyúwa nùyáaná. Càmita numàni mamáalàacata càulenéri wawàsi judiónái imànírica cayábáanápíná náapicha Dios. Néese nuíbàaca nuwàwawa abéerita Jesucristo iwéré iwasàacaténá núa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha càide iyúwacué píibàanáté piwàwawa Jesucristo iwéré peebáidacaalítécué itàacái quéechatécáwa. Bàaluté nùyacaalítécué píapicha, càmitaté pimàni nulí báawéeri. ¹³ Píalíacuéwa nùuwichàacatéwa uláicái iyú quéechatécáwa nucàlidacaalítécué pírì yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹⁴ Yái nùuwichàanácawa uláicái iyú yáalimáidacatécué iicáwa pía báawáanápínaté piicáca núa, nùasu

tàacáisi nacái, máinicáiná báawaca yái uláicáica. Quéwacué càmitaté báawa piicáca núa uláicái ìwalíse. Càmitaté nacái piúca píichawa núa, néese pitàidacatécué núa cayábéeri iyú, peedácatécué núa pìataléwa càide iyúwa idéca nacáicaalí Dios yàasu ángel yàanàaca pìatalécué; ìpimànicatécué nulí cayábéeri càide iyúwa idéca nacáicaalí Jesucristo yàanàaca pìatalécué! ¹⁵ ¿Cánácué càmita casímái piwàwa núapicha càide iyúwaté quéchatécáwa? Núalimácué nucàlidaca piináwaná ìwali cayábéeri iyú máinicuéca piwàwacaté piyúudàaca núa, ínáté píalimácaalícué pimusúadaca pituíwa pimàacacatenácué nutuúpinátáni, yá pimànicatécué càiritá. ¹⁶ Quéwa siúcade nuínáidacawa cawàwanátacué piicáca núa càide iyúwa piùwidewa, ìwalíse yái nucàlidáanacatécué pirí báisíiri tàacáisi.

¹⁷ Níara cachìwéeyéica nàacué picàaluíniná, namànicuéca pirí máini cayábéeri iyú nacái cáininácaténácué piicáca nía, quéwa càmitacué nawàwa pirí cayábéeri. Nawàwacué báawaca piicáca wía piicácaténácué níata cáimiétaquéri iyú. ¹⁸ Cayábaca nuémìaca áibanái iináwaná ìwali namànicaalícué pirí cayábéeri nawàwacáiná nayúudàacuéca pía. Cayábaca nacái namànicaalícué pirí cayábéeri càiripináta, càmirita abéta nùyacatáitacué píapicha. ¹⁹ Píacué cáininéeyéica nuicáca càide iyúwa nuénibewa, máinicué achúmaca nuínáidacawa nuwàwawa pìwalícué àniwa càide iyúwa achúmáaná inanái ìwàwa ùuwichàacaalíwa cáiwíiri iyú umusúadacatená iicá èeri. Yá nùuwichàapináwa nuwàwalìcuísewa mamáalàacata

àta peebáidacataléta Cristo itàacái tàì íiméeri iyú pidèniacaténácué Cristo íiwitáise manuísíwata. ²⁰ ¡Máinicué nuwàwaca nùyaca píapicha siùcade nutàanicaténácué píapicha éeréeri iyúta, càmicáiná núlía cayába càinácaalícué iwàwacutáaná núumaca piri!

El ejemplo de Agar y Sara

²¹ Picàlidacué nulí abéeri wawàsi, píacué càmiyéica judío iwàwéeyéica idacùaca íiwitáisewa pimànicaténácué càide iyúwa càulenéri tàacáisi íimáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténaté judiónái. Báisícaalícué piwàwa pimànica càide iyúwa yái tàacáisi íimáaná Dios íwasàanápinácué pía yàasu yùuwichàacáisi íichawa, néese ¿cánácué càmitàacá péewáidawa ìwali cayábéeri iyú píalíacaténácuéwa càinácaalí íimáaná? ²² Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté íimaca: Abraham idèniacaté íinuwa idàbáanéechúa íipidenéechúaca Sara, càmicíhúaca yàasu wenàiwica. Idèniacaté nacái íinuwa íipidenéechúa Agar, úái Sara yàasu wenàiwicaca íibaidéechúaca nalí mawèníri iyú càiripináta. Abraham idèniacaté líriwa Ismael Agar yáapicha. Idèniacaté nacái líriwa Isaac Sara yáapicha. ²³ Uái Agarca, nàasu wenàiwica íibaidéechúaca nalí, udéericucaté, néese umusúadaca iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnaná ímàíná. Quéwa úái Saraca, càmicíhúataté nàasu wenàiwica, umusúadacaté iicá èeri Dios imànicáinaté yái càmíríca wenàiwica idé imànica, càmicáinaté yáalimá Sara udéericu, quéwa Dios ichàiniadacaté úa udèniacaténá uíriwa Abraham yáapicha càide iyúwaté Dios icàlidáaná

Abraham iríni quéechatécáwa, cáimiétacanéeri iyú. ²⁴ Yái tàacáisi pucháiba inanái ìwalíríca yáasáidaca walí comparación. Níái pucháiba inanáica ímáanáca càicanide iyúwa pucháiba wawàsi Dios imàníricaté wenàiwicanái yáapicha yàasu wenàiwicacaténáté nía. Abéeri wawàsi yácata yái Dios itàacái profeta Moisés itànèericaté ichùuliacaténá israelitanái nàyamáacaalítéwa mawiénita manuírí dúli irí ípidenéeri Sinaí, Dios imànicatáicaté náapicha wawàsi icùanáté nía. Yái Moisés yàasu tàacáisica, càicanide iyúwa Agar, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta. Péemíacué comparación: Macái sùmàì imusuéricatéwa nàasu wenàiwica ícha iwàwacutátaté íbaidaca yáatúa íiwacali iríwa mawèníri iyú càiripináta. Càita nacái cawinácaalí wenàiwica iwàwéeyéica isímáidaca Dios ìwalíse yái namàníináca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná, càica níade iyúwa áibanái yàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta. ²⁵ Iná Agar ímáanáca càicanide iyúwa Sinaí yàasu manuírí dúli, iyéerica Arabia yàasu cáli ínata. Siúcade Jerusalén iyacàlená mìnanáì càmíiyéi yeebáida Jesucristo itàacái càica níade iyúwa Agar yéenibe, úái nàasu wenàiwica íbaidéechúacaté mawèníri iyú càiripináta, níacáiná judiónái namànica mamáalàacata càide iyúwa bàaluisàimi tàacáisi ímáaná Moisés itànèericaté ichùuliacaténá israelitanái, quéwa canácatáita náalimá còi nawasàaca níawawa Dios yàasu yúuwichàacáisi ícha. ²⁶ Quéwa úái Saraca, càmíichúataté nàasu wenàiwica, ímáanáca càicanide iyúwa wàyacàlepiná chènuníiséeri ípidenácataléca wàlisài Jerusalén,

wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Canácata idacuèri wía iyúwa nàasu wenàiwica íbaidéeyéica mawèníri iyú càiripináta, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía ícha yái càulenéeri tàacáisica Moisés ichùulièricaté iyú israelitanái. ²⁷ Wáaliacawa wadèniaca wàyacàlepináwa yái Jerusalén ìyacàlená chènuníséerica, yácáiná áiba profeta itànàacaté comparación Jerusalén ìwali Dios inùmaliçuise. Càica ímáanáca yái comparaciónca: Píacué Jerusalén ìyacàlená chènuníséeri mìnanáica. Aibanái iicácuéca pía iyúwa máisibáanata meedá càide iyúwa abéechúa inanái cà míchúa yáalimá idèniaca yéenibewa. Quéwa, siùcade casímáicué piwáwa manuíwata, pimáidacué casímáiri iyú nacái. Manùbapínacué pía náicha níara imàniyéica mamáalàacata càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná cayábáanápina Dios iicáca nía, càica ímáanáca yái comparaciónca. ²⁸ Píacué nuénánáica, càicuéca píade iyúwa Abraham ìiri ípidenéericaté Isaac. Píatacué Dios iiquéeyéica iyúwa Abraham itaquénáinámi. Píatacué Dios icàlidéeyéicaté ìwali Abraham irí itaquénáinápinaté nía, píacué yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ²⁹ Quéwa siùcade áibanái judío cà míiyéica yeebáida Jesucristo itàacái namànica walí báawéeri càide iyúwa Agar ìiri Ismael imànínaté báawéeri Sara ìiri irí, ípidenéericaté Isaac. Yái Ismael imusúacaté iicá èeri càide iyúwa macái èeri mìnanáí iyáaná, quéwa Espíritu Santo imànicaté yái cà míirica wenàiwica idé imànica yéewacáténaté Isaac imusúa iicá èeri. Càita nacái Espíritu Santo idéca imàacaca Dios yéenibeca wía.

Yá nacái judiónái imàníiyéica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná nàuwichàidaca wía. ³⁰ Dios ímacaté Abraham irí bàaluité: “Pichùulia píichawa úái Agarca, pìasu wenàiwicaca íbaidéechúaca pirí mawèníri iyú; pibànùà úapicha uìri nacái, nàacaténáwa déeculé píicha; canácáiná yéewanápiná íbaidéechúaca pirí uìri yeedáca pìasumi yáapicha yái pìiri Isaac, pidènièrica píinu Sara yáapichawa, úái càmíichúaca íbaida mawèníri iyú càiripináta”, càité ímaca. ³¹ Iná píacué nuénánáica, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, càmita càì wíade iyúwa Agar yéenibe, íbaidéeyéipináte mawèníri iyú càiripináta càide iyúwa áibanái yàasu wenàiwica meedá. Càmita iwàwacutá wamànica mamáalàacata càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná. Néese càica wíade iyúwa Sara yéenibe, úái càmíichúacaté áibanái yàasu wenàiwica, Jesucristocáiná idéca iwasàaca wía, yéewacaténá Dios yéenibeca wía.

5

Firmes en la libertad

¹ Cristo idéca iwasàaca wía íicha yái càulenéri tàacáisica profeta Moisés ichùulièricaté iyú israelitanái. Iná càmita iwàwacutá wamànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná cayábánápiná wáapicha Dios Cristo yéetácáinatéwa wáichawalíná wabáyawaná iwálise iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Iná cachàinicué píiwitáise pèepunícaténácuéwa macàaluínináwaca. Aibanái iwàwa idacùacuéca píiwitáise àniwa iyúwa nàasu wenàiwica iwàwacutéeyéica íbaidaca cachàini mawèníri iyú càiripináta. Náimaca

iwàwacutáanásacué pimànica càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi ímáaná cayábáanápíná Dios iicácuéca pía. Picácué peebá nachìwa.

² Péemìacué nulí cayába. Núa Pablo núumacué pirí, píacué càmiyéica judío, pimàacacaalícué cachìwéeyéi namànicuéca pirí circuncisión piwasàanápínacué píawawa Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, néese càmitanica Cristo iwasàacué píawa. ³ Nuwàwa nucàlidacuéca pirí àniwani: ábacaalí ašìali imàacacaalí namànica irí circuncisión cayábáanápíná Dios iicàcni, yásí iwàwacutáca imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés ichùulianáté israelitanái.

⁴ Píacué iwàwéeyéica mabáyawanáca Dios iicáca pía ìwalíise yái pimànínácuéca càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi ímáaná. Péemìacué cayába: Pidécuéca piwènúadaca píiwitáisewa Cristo íicha, piúcacáinacué píichawani, yái cayábéerica Dios iwàwéericuéca imànica pirí. ⁵ Quéwa wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, Espíritu Santo imàacaca wáaliacawa, imàaca nacái weebáidaca mabáyawanáanáca Dios iicáca wía. ⁶ Wía ìyéeyéica abédanamata Cristo Jesús yáapicha, canáta iwèni Dios irí áibanái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namàni walí circuncisión. Abéerita iwàwacutá weebáidaca Jesucristo itàacái. Báisícaalí weebáidaca, yásí wamànipíná áibanái irí cayábéeri cáininéeri iyú.

⁷ Quéchatécáwa peebáidacatécué cayába. ¿Cánacué pimàaca áibanái cachìwéeyéi iwènúadaca píiwitáise íicha yái báisíiri tàacáisica? ⁸ Càmirita Dios yái imènladéericuéca pía; néese Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténacué pía íicha yái càulenéeri wawàsica. ⁹ Aiba comparación

íimaca: “Nèewìadacaalí achúmanamata levadura íibesi yèewi, yásí levadura imàacaca macáita íibesi inísàacawa”, càì íimaca. Càita nacái pimàacacaalícué áiba wenàiwica yéewáidacuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú, yásí mesúnamáita macáita piméeràapínácuécawa báisíiri tàacáisi íicha. ¹⁰ Quéwa manuíca nuínáidacawa nuwàwawa Wáiwacali ìwali càminápinácué pínáidawa áibalé íicha yái nuínáidáanácawa. Núlíia nacáíwa Dios yùuwichàidáanápiná abédanama macáita cawinácaalí imèniadéericuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú.

¹¹ Píacué nuénánáica píalíacuéwa cayába càmita nuchùulla wenàiwica namàninápiná nalíwa circuncisión cayábáanápiná Dios iicáca nía. Nucàlidacaalí mamáalàacata nalítáni, yásí judíonái càmita nàuwichàida mamáalàacata núatá nùasu tàacáisi ìwalísewa, níacáiná judíoca nawàwaca macáita namànica circuncisión, náimacáiná càmitasa cayába Dios iicáca wenàiwica càmiyéica imàni circuncisión. Quéwa báawaca meedá judíonái iicáca nucàlidáaná Cristo ìwali yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹² Quéwa níara imèniadéeyéicuéca pía cachìwéeri tàacáisi iyú pimàacacaténácué namànica pirí circuncisión cayábáanápiná Dios iicáca pía, néese ¿cáná càmita nèepùawa píchacué náiriadacaténá naináwatá? Báawacáiná Dios iicáca yái nachùullanácuéca pimànica circuncisión, píacué càmiyéica judío.

¹³ Néeni píacué nuénánáica, Dios idéca imáidacuéca pía iwasàacaténácué pía yéewanápinácué pèepunícawa matuíbanáiri iyú.

Càmítacué iwàwacutá pimànica càide iyúwa càulenéri tàacáisi ímáaná Moisés itànèericaté, quéwa picácué pimàni máiwitáiséeri iyú meedá càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáaná imànica mamáalàacata. Néese piyúudàayacacuéwa píasáidacaténácué cáinináca piicáyacacawa. ¹⁴ Macáita tàacáisi Moisés itànèericaté Dios inùmaliçuíse ímáanáca abéerita wawàsi. Càì íimaca yái abéerita ichùullícanásica máiníri iwàwacutáca weebáidaca: “Cáininá piicáca áibanái wenàiwica, càide iyúwa cáinináaná piicáca píawawa”, càì íimaca. ¹⁵ Picácué picuísáyacawa, càita nacái picácué pitàaní báawéeri iyú piríwáaca càide iyúwa cuwèesiná yaamíayacacaalíwa, nayáyacaca nacáíwa. Pimànicaalícué càiri báawéeri, néese càmitacué quirínama cáinináca piicáyacacawa, yá nacái càmitacué quirínama peebáida Cristo itàacái.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

¹⁶ Iná núumacué pirí: Piyacué càide iyúwa Espíritu Santo ichùullínanácué píá. Picácué pimàni càide iyúwa píiwitáise bàaluisàimi iwàwáanácué pimànica pibáyawanáwa. ¹⁷ Yácáiná wáiwitáise bàaluisàimi yùuwideca imànica Espíritu Santo. Càita nacái Espíritu Santo yùuwideca imànica wáiwitáise bàaluisàimi iwàwéerica wamànica wabáyawanáwa. Yá máiní nàuwidéyacacawa náipunitawáaca íná càulenácuéca pimànica cayábéeri càide iyúwa piwàwáaná. ¹⁸ Quéwa Espíritu Santo icùacaalícué píiwitáise, néese càmita yéewa Moisés yàasu tàacáisi bàaluisàimi icháawàacuéca pibáyawaná, pimànicáinácué cayábéeri càide iyúwa Dios ichùullínaná.

19 Macáita wáalíacawa càinácaalí iyú namànica níara yèepuníyécawa càide iyúwa náiwitáise bàaluisàimi cabáyawanéeri ichùullaná nía: Naimáca áiba yáapicha càmlíchúaca náinusíwa, càmlíríca nacái nanìrisíwa; namàni nacái nainá iyúwa casaquèeri wawàsi càmlíríca Dios ibatàa wenàiwica imànica; namànica macái báawéeri íiwitáaná málaléqueri iyú, mabáiníiri iyú áibanái yàacuésemi. 20 Nàaca cuwáiná yéenáwaná icàaluíniná, níái ídoloca; namàni nacái namàliyéidewa namáidacaténá demonionái iyúudàanápíná nía; nàuwidéyacacawa náipunitawáaca. Nacuísáyacacawa; báawaca naicáyacacawa nàasu cawèníiri ìwalísewáaca. Ráunamáita calúaca nía. Namànica macái wawàsi nalípináwa meedá; càmita nawàwa abédanaméeri náiwitáise áibanái yáapicha; naseríaca náichawáaca. 21 Nawàwa needáca nàasupínáwa áibanái wenàiwica yàasu; nanúaca wenàiwica; icàméeyéi nacái; camùnica nía, iyéeyéica máini manuí iyáacaléwa; yá namànica macái báawéeri íiwitáaná. Càita nùalàacuéca pía siùca àniwade càide iyúwaté nucàlidáanácué píri bàaluité: Macái wenàiwica imàníyéica ìyaca ibáyawanáwa càì mamáalàacata, canáca yéewanápíná nawàlùacawa Dios ìyacàle irìculé Dios icùacataléca macáita chènuniré.

22 Quéwa Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yásí cáinináca waicáca áibanái; cayábaca nacái wawàwa; matuíbanáica nacái wáiwitáise; wàidenìaca nacái wàuwichàanáwa matuíbanáiri iyú áibanái imànicaalí walí báawéeri; cayábaca nacái wáiwitáise; wamàni nacái áibanái irí cayábéeri; wamànica macáita machacàníiri iyú yéewanápíná manuíca áibanái ínáidacawa

iwàwawa wàwali. ²³ Espíritu Santo icùacaalí wáiwitáise, yá càmita cáimacái waicá wíawawa áibanái ícha; wacùà nacái wíawawa ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. Iná wamàacacaalí Espíritu Santo icùaca wáiwitáise, yásí wamànica wàyaca càide iyúwa Dios itàacái ichùulianá wía. ²⁴ Càide iyúwaté natàtàná Jesucristo cruz ìwali, càita nacái wía Jesucristo yàasunáica, wadéca wawènúacawa wáiwitáise bàaluisàimi íchawa, càide iyúwa wadéca nacáicaalí watàtàaca wáiwitáise bàaluisàimiwa cruz ìwali yéetácaténáwa, macáita yái wabáyawanáca wawàwéerica wamànica. Càita iwàwacutá waicáca wíawawa iyúwa yéetéeyéimiwa càimíyéica yáalimá imànica ibáyawanáwa, ipíchaná wamànica wabáyawanáwa. ²⁵ Espíritu Santo idéca yàaca wacáuca wàlisài càimíríca imáalàawa, iná iwàwacutá wamàacaca Espíritu Santo icùaca wáiwitáise wamànicaténá càide iyúwa ichùulianá wía.

²⁶ Picácué cáimacái waicáca wíawawa áibanái ícha. Picácué nacái wáalimáidaca waicá wíawáaca calúanápíná wamànyacacawa. Picácué nacái báawa waicáyacacawa wàasu cawèníri ìwalísewáaca.

6

Ayúdense unos a otros

¹ Píacué nuénánáica, píalíacaalíwa abéeri péená idéca imànica isicúata ibáyawanáwa, néese abenaméeyéi pèewi Espíritu Santo icuèyéica íiwitáise níata iwàwacutá iyúudàacani iwènúadacaténá íiwitáisewa Dios írípíná àniwa, nàalàacani nacái imàcáanápíná íchawa ibáyawanáwa. Quéwa iwàwacutácué píalàacani éeréeri iyú.

Piicácué píichawa cayába nacái ipíchaná Satanás yáalimáidacuéca pía nacái pimàninápinácuéca pibáyawanáwa. ² Piyúudàayacacuéwa piwènúadánápiná píiwitáisewa Dios irípiná àniwa pibáyawaná íchacuéwa. Càipinácué pimànica càide iyúwaté Cristo ichùulianá wía, wía yeebáidéyéica itàacái.

³ Picácué cachàini waicáca wíawawa áibanái ícha, wíacáiná èeri mìnaná, càmita báisí cachàinica wía. Cáimacáicalí waicáca wíawawa áibanái ícha, yásí wachìwáidacáita wíawawa meedá. ⁴ Macáitacué iwàwacutá píináidacawa piwàwalicuísewa ìwali yái pimàníricuéca asáísí cayábacaalíni. Néese cayábacaalíni, yásí yáalimácué casímáica pía piwàwalicuísewa ìwali yái pimànírica. Iwàwacutácué càmita cáimacái piicáca píawawa áibanái ícha. ⁵ Macáicáináta wía èeri mìnanáica áibaalí wawàwaca wamànica wabáyawanáwa, canácáiná mabáyawanéeri cháí èeri irìcu.

⁶ Cawinácaalícué yéewáida pía iyú yái Dios itàacái ímérica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha, piacué yàasupiná macái pìasu yéenáwa cayábéeri íiwitáaná imanùbaca piacaténácué iwèni.

⁷ Abénaméeyéi cachìwéeyéi náimaca càmitasa yéewa Dios iicáca yái pimàníricuéca, càmitasa nacái yùuwichàidapinácué píawa pibáyawaná ìwaliwa. Quéwa nachìwa meedá. Picácué peebá nalí. Càmitacué yéewa pichìwáidaca Dios, piicáanícáténácáita iquíniná meedá. Péemiacué comparación: Aiba ibànacaalí bànacalé íimi, yásí yeedáca yái bànacalé íiwitáaná ìyacanáca yàasu èeri irìcu. Càita nacái, càinácaalícué pimànica, yásí

Dios yàapínacué piwèni. ⁸ Cawinácaalí imànírica ibáyawanáwa càide iyúwa íiwitáise cabáyawanéeri iwàwáaná, yéetápinácawa yùuwichàacaténáwa càiripináta. Quéwa cawinácaalí imànírica càide iyúwa Espíritu Santo iwàwáaná, yeedápináca iríwa icáucawa camíiri imáalàawa Espíritu Santo yèeripináca irí. ⁹ Iná iwàwacutá càmita waméyáawa wamànica cayábéeri, yácáiná càmicaalí waméyáawa wamànica cayábéeri, yásí Dios yàapíná walí wàasu cawèníriwa áibaalípiná yéenáiwana yàanàacatalépináca. ¹⁰ Iná chácataínápinácaalí wáalimáca wamànica cayábéeri, iwàwacutá wamànica cayábéeri macái iríta, cachàiniwanái nacái nalí waiquéeyéica iyúwa wéenanáisiwawa neebáidacáiná Jesucristo itàacái.

Advertencias y saludos finales

¹¹ ¡Piicacué yái manuíri letra nutànèricuéca pirí siücade nutànàacaténacué pirí yái achúméerína tàacáisica nucáapi iyúwa! ¹² Níara ichùuliéyéica pimàlinápinacué piríwa circuncisión nacàlidaca càiri cachìwéeri tàacáisi cayábacaténácáita áibanái judiónái iicáca nía meedá. Càmita nawàwa judiónái yùuwichàidaca nía ìwalíise yái nacàlidáanáca tàacáisi íiméerica Jesucristo yéetáanátéwa cruz ìwali wáichawalíná iwasàcaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ¹³ Níara judíoca càmita namàni macáita càide iyúwa profeta Moisés yàasu tàacáisi ichùulianá judiónái imànica. Canácata yáaliméerica imànica macáita machacàníiri iyú càide iyúwa Moisés yàasu tàacáisi íimáaná. Nawàwacáita nacàlidaca naináwanáwa pìwalicué canùmaséeri iyú meedá; nawàwa nacàlidaca

nachùuliacuécasa pía pimànicaténácué circuncisión áibanáicaténá yáalíacawa néewáidacalécuéca pía, níái cachìwéeyéica. ¹⁴ Quéwa càmita nuwàwa nucàlidaca nuináwanáwa canùmaséeri iyú. Néese nuwàwa nucàlidaca abéerita Wáiwacali Jesucristo iináwaná ìwali, yéetácatéwa cruz ìwali iwasàacaténá wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Cristo yéetácatéwa cruz ìwali nuíchawalíná, íná nuicáca núawawa nacái càide iyúwa wenàiwica yéetéericatéwa íicha macái wawàsi báawéerica èeri mìnánái iwàwéerica numànica. Canéeri nulí iwèni macáita yái báawéerica, càmita quirínama nuwàwa numàni cà. ¹⁵ Néese, wàyacaalí abédanamata Cristo Jesús yáapicha, yá canéeri walí iwèni wasèenái imànicaalí walí circuncisión, càita nacái càmicaalí namànité walí circuncisión. Abéerita cawènírica walí yái Dios iwàlisàidáanáca wáiwitáise, wía yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái. ¹⁶ Nusutácué Dios íicha pirípinácué imàacáanápíná pìyaca matuíbanáiri iyú, iicáanápínácué pipualé nacái, macáitacué pía yeebáidéeyéica càide iyúwa nucàlidáanácué piríni, macáitacué pía nacái Dios yàasu wenàiwicaca báisíiri iyú.

¹⁷ Siúcáise de càmita nuwàwa áibanái íimaca càmitasa Jesús ibànùu núa, nasàiwicacaténá nulí wawàsi. Yái cabèesi yáaminá nùwalíséerica yáasáidaca amaléeri iyú nudéca nùuwichàacawa Jesús irípiná yàasu wenàiwicacáiná núa.

¹⁸ Píacué nuénánáica, nusutácué Wáiwacali Jesucristo íicha pirípinácué imànínápíná pirí cayábéeri mawèníiri iyú, macáitacué pía. Báisíta, amén.

**El Nuevo Testamento de nuestro Señor
Jesucristo en el idioma piapoco
New Testament in Piapoco**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741